

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Michala Mazance a soudců Mgr. Davida Hipšra a JUDr. Jana Passera v právní věci žalobce: **P. P.**, proti žalovanému: **Městys Divišov**, Horní nám. 21, Divišov, zast. JUDr. Josefem Podhorským, advokátem v Benešově, Masarykovo nám. 102, o žalobě na ochranu proti nečinnosti žalovaného, o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 14. 8. 2012, čj. 46 A 13/2012 - 38,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žalovaný **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalobci **s e n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Žalobce se domáhal žalobou na ochranu proti nečinnosti u Krajského soudu v Praze (dále jen „krajský soud“), aby krajský soud uložil žalovanému povinnost bezodkladně vyřídit bod 3. jeho žádosti o poskytnutí informací ze dne 6. 12. 2011. V tomto bodě žádal o informace o částce, kterou žalovaný hradil za telefonní a jiné služby a platby související se soukromými telefony starosty a místostarosty žalovaného. Žalobce podal ohledně tohoto bodu stížnost podle § 16a zákona č. 106/1999 Sb. o svobodném přístupu k informacím (dále jen „zákon o svobodném přístupu k informacím“). Protože žalovaný nevyhověl stížnosti ve lhůtě 7 dnů, ani ji nepředložil nadřízenému orgánu, jednal v rozporu s § 16a odst. 5 zákona o svobodném přístupu k informacím.

II.

[2] Krajský soud uložil rozsudkem ze dne 14. 8. 2012, čj. 46 A 13/2012 - 38, žalovanému povinnost vyřídit bod 3. žádosti o informace ze dne 6. 12. 2011. Neshledal důvodnou námitku žalovaného, že žádost o informace nebyla podepsána, a proto k ní neměl žalovaný vůbec přihlížet. Zákon o svobodném přístupu k informacím neukládá povinnost požádat o informace v konkrétní formě. Krajský úřad Středočeského kraje v rozhodnutí ze dne 30. 3. 2012, kterým rozhodoval o odvolání žalobce proti způsobu vyřízení žádosti o informace obsažené v bodech 1. a 2., jasně upozornil, že žalovaný dosud nevyřídil bod 3. žádosti. Žalobce proto nemohl postupovat jinak, než podat žalobu na ochranu proti nečinnosti.

III.

[3] Rozsudek krajského soudu napadl žalovaný (stěžovatel) kasační stížností z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Namítl, že zákon o svobodném přístupu k informacím nepředepisuje formu pro uplatnění žádosti o informace. Žádost tak může být uplatněna ústně do protokolu, písemně nebo elektronicky, vždy však musí být podepsána. Žalobce nikdy nepotvrdil svoji žádost listovní zásilkou nebo elektronickým podpisem, aby jej bylo možné identifikovat a určit, že to byl skutečně on, kdo žádost o informaci podal. Právní názor krajského soudu by umožňoval, aby žádost podal kdokoli, kdo má k dispozici elektronickou adresu žalobce. Proto považuje žádost o informaci za anonymní.

[4] Rozhodnutím ze dne 21. 12. 2011 stěžovatel odmítl poskytnout požadovanou informaci, neboť neměl k dispozici celkovou částku za telefonní hovory starosty a místostarosty. Stěžovatel takový údaj neneviduje, a proto jej nemůže žalobci poskytnout. Tato situace trvá doposud. Žalobci je tato skutečnost známa. Bylo pochybením odvolacího orgánu, pokud při závěru o důvodnosti žalobcova odvolání proti způsobu vyřízení žádosti o informace pod body 1. a 2. zrušil rozhodnutí stěžovatele o odmítnutí žádosti v celém rozsahu a současně konstatoval, že žádost pod bodem 3. nebyla důvodná.

[5] Stěžovatel rovněž namítl, že o bodu 3. žádosti o informace rozhodl před právní mocí rozsudku krajského soudu tak, že žádost odmítl.

[6] Stěžovatel rovněž považuje rozsudek krajského soudu za nevykonatelný, protože požadovaná informace pod bodem 3 žádosti neexistuje, stěžovatel ji nemá k dispozici a není povinen ji poskytnout. Její poskytnutí by bylo v rozporu s § 2 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím, protože by musel takovou informaci nejprve vytvořit, což je nepřípustné. Krajský soud nemůže stěžovateli uložit povinnost, která je v rozporu s právními předpisy.

IV.

[7] Žalobce ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že zákon o svobodném přístupu k informacím nestanoví, že žádost o informace má být podepsána elektronickým podpisem, rovněž neukládá, že žádost musí být podána písemně. Nelze postupovat ani podle zákona č. 500/2004 Sb. správního řádu, protože zákon o svobodném přístupu k informacím obsahuje pravidla o použitelnosti částí správního řádu v řízení o žádosti o informace a ustanovení správního řádu o náležitostech podání nepatří mezi tyto použitelné

části. Stěžovatel rovněž nikdy žalobci nevytkl, že jeho žádost není podepsána. Stěžovatel v minulých letech po žalobci nikdy nepožadoval podepsání žádosti o informace a rovněž na stěžovatelových internetových stránkách není uveden takový požadavek. Předmětem podané žaloby byla nečinnost stěžovatele a nikoli přezkum postupu stěžovatele. V tomto řízení krajský soud nemohl zkoumat obsah žádosti o informace, tedy to, zda požadované informace existují či nikoli. Žalobce se navíc domnívá, že požadované informace existují, jak o tom svědčí i kopie faktur, které jsou založeny ve správním spise.

V.

[8] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu z hlediska uplatněných stížních bodů, jakož i ve smyslu § 109 odst. 3 s. ř. s. Kasační stížnost není důvodná.

[9] Žalobce podal u krajského soudu žalobu na ochranu proti nečinnosti dle § 79 a násl. s. ř. s. Tvrdil, že stěžovatel dosud neposkytl informace, které žalobce požadoval pod bodem 3. své žádosti.

[10] Je třeba zdůraznit rozdílnost řízení na ochranu před nečinností a řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu. Na základě žaloby na ochranu proti nečinnosti může soud správnímu orgánu uložit pouze povinnost vydat rozhodnutí, nemůže mu však stanovit povinnost vydat rozhodnutí konkrétního obsahu či výsledku. Jak již vyslovil Nejvyšší správní soud např. v rozsudku ze dne 2. 12. 2010, čj. 5 Ans 11/2010 - 104, soud při rozhodování o žalobách na ochranu před nečinností v žádném případě nepředjímá meritorní rozhodnutí správního orgánu, neboť tato úvaha náleží pouze správnímu orgánu vedoucímu správní řízení.

[11] Prostřednictvím žaloby proti nečinnosti se nelze zabývat otázkami ve věci samé, nýbrž tím, zda je ve správním řízení rozhodováno v přiměřeném čase a bez zbytečných průtahů. Soudní ochrana proti nečinnosti je poskytována především z toho důvodu, aby účastník řízení nesetřvával ve stavu právní nejistoty.

[12] Vliv na důvodnost nemohou proto mít kasační stížnosti úvahy stěžovatele, zda byl či nebyl povinen poskytnout žalobci informace o úhradách za telefonní služby. Pro rozhodnutí o žalobě bylo podstatné, zda ke dni rozhodnutí krajského soudu nečinnost stěžovatele trvala či nikoli. Krajský soud správně rozhodl, že tomu tak bylo. Proto uložil stěžovateli povinnost vydat rozhodnutí a stanovil mu k tomu přiměřenou lhůtu. Je již věci meritorního rozhodnutí o žádosti o informace, zda stěžovatel disponoval požadovanou informací či nikoli. Soud nemůže při rozhodování o nečinnostní žalobě předjímat, jak by měl stěžovatel věc meritorně posoudit. Rozsudek krajského soudu rovněž není z tohoto důvodu nevykonatelný, jak se stěžovatel mylně domnívá.

[13] Stěžovatel namítl, že žalobce nepodepsal žádost o informace. Domnívá se, že z tohoto důvodu nebyla žádost o informace vůbec podána a nemohla být proto ani důvodná žaloba ke krajskému soudu. Ani této námitce zdejší soud nepřisvědčil. Stěžovatel tuto výhradu poprvé uplatnil až ve vyjádření k žalobě, do té doby s žalobcem bez potíží jednal. V průběhu řízení o žádosti ani v soudním řízení nevznikla pochybnost, zda žalobce je skutečně tím, kdo požádal o informace. Stěžovatel nepochyboval, že P. P., který je

v žádosti označen jako osoba žádající informace, je skutečně autorem této žádosti. O žádosti rozhodl poprvé 21. 12. 2011, rozhodnutí doručoval žalobci poštou. Z poštovní dodejky vyplývá, že si žalobce 23. 12. 2011 osobně vyzvedl zásilku obsahující rozhodnutí a následně podal proti rozhodnutí odvolání. Stěžovatel neměl v průběhu řízení žádnou pochybnost, že žalobce je skutečně tím, kdo informace žádá. Rovněž nekladal žalobci k tíži, že žádost není opatřena zaručeným elektronickým podpisem a nevyzýval jej, aby žádost později podepsal. Žádost o informace rozhodně nelze považovat z těchto důvodů za anonymní. Je z ní bezpečně zřejmé, kdo o informace žádá, tuto osobu lze identifikovat jménem, příjmením, datem narození a místem bydliště.

[14] Způsob podávání žádostí o informace je upraven v § 13 zákona o svobodném přístupu k informacím. Podle prvního odstavce tohoto ustanovení se žádost o poskytnutí informace podává ústně nebo písemně, a to i prostřednictvím sítě nebo služby elektronických komunikací. Zákon o svobodném přístupu k informacím tedy obsahuje vlastní úpravu formy, ve které lze informace požadovat a nestanoví v tomto ohledu žádné zvláštní formální požadavky. Rovněž nevyžaduje, aby byla žádost podaná elektronicky současně opatřena zaručeným elektronickým podpisem. Přístup k informacím má být co nejméně komplikovaný. O informace lze žádat i ústně, zákon nestanoví, že ústní žádost musí být současně zaznamenána v protokolu. Dostatečné identifikační údaje žadatele o informaci jsou potřebné především k tomu, aby povinný subjekt věděl, komu má požadované informace poskytnout, resp. s kým má komunikovat, pokud informace zcela nebo zčásti neposkytne. Požadavky na dostatečnou identifikaci žadatele byly v souzené věci nepochybně splněny.

[15] Stěžovatel namítl, že informace uvedené pod bodem 3. žádosti nemá k dispozici, neboť tyto údaje neeviduje. Ani tato námitka není důvodná. Důvodnost odmítnutí požadované informace nepřísluší soudu hodnotit v žalobě na ochranu proti nečinnosti správního orgánu. Nepříliš šťastně však ve věci postupoval Krajský úřad Středočeského kraje, který k odvolání žalobce přezkoumal rozhodnutí stěžovatele ze dne 21. 12. 2011 o odmítnutí žádosti. Ačkoli přisvědčil stanovisku stěžovatele o splnění podmínek pro odmítnutí žádosti ve vztahu k bodu 3., přesto zrušil rozhodnutí stěžovatele o odmítnutí žádosti v celém rozsahu, ačkoli důvodným shledal odvolání jen pokud jde o body 1. a 2. žádosti.

[16] Ve správním spise nemá oporu námitka, že stěžovatel rozhodl před právní mocí rozsudku krajského soudu o žádosti tak, že ji odmítl. Krajský soud vyhlásil rozsudek při ústním jednání 14. 8. 2012, žalobci byl rozsudek doručen 20. 11. 2012 a téhož dne nabyl právní moci. Stěžovatel však vydal rozhodnutí o odmítnutí žádosti uvedené pod bodem 3. až 28. 11. 2012 a žalobci jej doručil dne 30. 11. 2012. Stěžovatel tak o žádosti rozhodoval až po vyhlášení rozsudku krajským soudem a až poté, kdy rozsudek krajského soudu nabyl právní moci.

[17] S odkazem na shora uvedené důvody Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.). Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá tedy právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 60 odst. 1 za použití § 120 s. ř. s.). Žalobci, jemuž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo (§ 60 odst. 1 ve spojení s §

120 s. ř. s.), Nejvyšší správní soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť mu podle obsahu soudního spisu nevznikly náklady řízení nad rámec běžné činnosti.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 31. května 2013

JUDr. Michal Mazanec
předseda senátu